

економічно розвинутих країнах — близько 50 %. Недостатня капіталізація підвищує залежність банківської системи від коливань кон'юнктури фінансового ринку, динаміки кредитного ризику та ризику ліквідності [2, с. 65]. Таким чином, підвищення капіталізації вітчизняної банківської системи є однією із найважливіших передумов її подальшого стабільного розвитку.

На наш погляд, для підвищення капіталізації банків необхідно, по-перше, тимчасове надання банкам ресурсів на збільшення власних засобів до 8 % від зваженої за коефіцієнтами ризику суми активів у вигляді купівлі в банків субординованих облігацій. По-друге, формування підвищених вимог щодо якості управління банком та контроль за їх дотриманням. По-третє, розробка програми скорочення частки активів із підвищеним ризиком, посилення контролю за дотриманням банками встановлених нормативів власних коштів. По-четверте, здійснення заходів із концентрації банківських капіталів, встановлення підвищених вимог щодо розміру статутного капіталу для новостворюваних банків. Зазначені заходи мають поєднуватися з жорстким контролем за процесом формування капіталу, оскільки комерційні банки можуть застосовувати різні схеми фіктивного збільшення капіталу.

Список літератури

1. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання // Економіка України. — 2010. — № 2. — С. 4—13.
2. Кириченко О. Діяльність інвестиційних банків в Україні: проблеми та перспективи розвитку // Банківська справа. — 2008. — № 2. — С. 57—72.

УДК 330.341.1 (477)

І. В. Власова,
асистент кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНДИКАТОРИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Розвиток економіки будь-якої держави потребує сприятливих умов і активного залучення факторів інновативності в економічне життя, що передбачає системне посилення конкурентних переваг порівняно із іншими країнами світу. Дослідження факторів інно-

ваційного розвитку здійснимо за допомогою складових індексів інноваційного розвитку й інноваційного потенціалу країн, запроваджених міжнародними аналітичними.

До найвідоміших індексів, прийнятих у світовій теорії і практиці вимірювання й порівняльного аналізу інноваційного розвитку країн належать наступні: Глобальний індекс інновацій (GII), який розраховує аналітичний центр Лозаннської школи бізнесу INSEAD, Швейцарія; Міжнародний індекс інновацій BCG (IntII BCG) — експерти Бостонської консалтингової групи, США; Індекс інноваційної спроможності (ICI) міжнародної дослідницької структури EFD — Global Consulting Network; Інноваційний індекс Європейського інноваційного табло (SII).

З метою ідентифікації рівня відкритості та підтвердження його вагомості для національної економіки у сучасних умовах скористаємось дослідженнями, що проводяться в цій сфері Всесвітнім економічним форумом (ВЕФ), за підсумками яких публікується Глобальний індекс конкурентоспроможності (ГІК). Так, Україна за Глобальним індексом конкурентоспроможності у 2011 році посіла 82 місце серед 142 країн, піднявшись на 7 позицій порівняно з попереднім роком (89 місце серед 139 країн), поступаючись Казахстану 10 пунктами (72 місце), Румунії 5 пунктами (77 місце), Росії 16 пунктами (66 місце) [1]. Причому лідерами, як і минулого року, виявились Швейцарія, а серед країн пострадянського простору, найвище 33 місце посіла Естонія.

Якщо розглядати Глобальний індекс конкурентоспроможності в розрізі його основних елементів, то за всіма трьома групами складових рейтингу Україна погіршила свою позицію: базовими вимогами (з 94-го на 98 місце); каталізаторами ефективності (з 68-го на 74-е) та факторами інноваційного розвитку (з 80-го на 93-е місце). Найгірші результати Україна демонструє по групі базових показників, особливо по групам — макроекономічна стабільність (112 позиція) і державні інститути (131 позиція). Слабкими сторонами є недостатня розвиненість фінансового ринку (116 позиція) і рівень розвитку бізнесу (103 позиція), що значно стримує конкуренцію і перешкоджає розвитку підприємництва в країні. Це свідчить про наявність проблем економічного характеру та несприятливість інвестиційного клімату. У той же час, сильними сторонами конкурентоспроможності України на даний час залишаються: інноваційна спроможність (38 позиція), вища освіта (51 позиція), гнучкий та ефективний ринок праці (61 позиція).

Зазначимо, що за інноваційними факторами у 2011 році Україна посіла 82 місце у групуванні країн, покращивши свій ре-

зультат на 1 позицію порівняно з попереднім дослідженням Всесвітнього економічного форуму [2]. За якістю середовища для інновацій — 93 місце серед 142 країн (88 у 2010 році). Це обумовлено погіршенням стану державних закупівель високотехнологічних продуктів — 112 місце серед 142 країн, витратами компаній на дослідження і розвиток — 75 місце, якості послуг науково-дослідних інститутів — 72 місце і відсутністю підготовлених учених та інженерів, що нівелює усі зусилля щодо стимулювання інновацій та трансферу технологій.

Найінформативнішу оцінку стану інноваційного розвитку України в розрізі ключових факторів, що його визначають, отримують на основі використання індикаторів Європейського інноваційного табло. Вони містять у собі п'ять груп індикаторів: «рушійні сили інновацій», «створення нових знань», «інновації та підприємництво», «індикатори застосування інновацій», «інтелектуальна власність». За ЄІТ Україна перебуває в останній за рівнем інновативності четвертій групі — «країни, що рухаються навздогін» зі значенням індексу 0,23. Цю групу складають: Угорщина — 0,24, Росія — 0,23, Україна — 0,23, Латвія — 0,22, Польща — 0,21 та інші. Порівняно з іншими країнами ЄС відставання України становить: від «країн-лідерів» — приблизно у 3 рази (Швеція — 0,68), від «країн-послідовників» — 2 рази (Великобританія — 0,48), від країн «помірні інноватори» — 1,6 рази (Норвегія — 0,35) [3].

З наведених даних видно, що переміщення України сходинокми інноваційного розвитку вимагатиме величезних зусиль, ресурсів, політичної волі і високої мобілізованості суспільства.

Список літератури

1. *Klaus Schwab*. The Global Competitiveness Report 2011-2012. World Economic Forum. Geneva / Switzerland [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GCR_Report_2011-12.pdf.
2. *Klaus Schwab*. The Global Competitiveness Report 2010-2011. World Economic Forum. Geneva / Switzerland [Електронний ресурс]. — Режим доступу: *Klaus Schwab* The Global Competitiveness Report 2010-2011. World Economic Forum. Geneva / Switzerland [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2010-11.pdf.
3. Innovation Union Scoreboard (IUS) 2010. European Commission. / PRO INNO Europe Paper. — 2010. — № 18 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius/ius-2010_en.pdf.